

Naš Internet, naš izbor – razumjeti što znači pristanak u digitalnom svijetu

Cilj:

Istražiti izbore koje učenici moraju napraviti putem interneta s naglaskom na značenje pristanka i kako ga dajemo i primamo online.

Ishodi:

Učenici će moći:

- prepoznati važnost prava na izbor i davanje drugima prava na izbor na internetu
- Istražiti načine kako pitati, steći i odbiti pristanak online

Ključne riječi:

pristanak, dopuštenje, kompromis

Hodogram aktivnosti:

	AKTIVNOST	VRIJEME	OBLIK RADA
UVOD	Vaš izbor (glasajte i razgovarajte) 'Ledolomci' - tražiti od učenika da razmisle što najviše cijene online	10 min	individualno
1. AKTIVNOST	Razumijevanje pristanka na mreži (Razmisliti i raspraviti) Predstaviti pristanak na mreži kao središnju temu lekcije putem online primjera i stvaranjem definicije	10 min	individualno
2. AKTIVNOST	Koliko načina ...? (brze ideje) Razmotriti različite načine na koje možemo tražiti, dati ili odbiti pristanak	10 min.	u paru ili manjim grupama
3. AKTIVNOST	Izraziti se (Moralni kompas) Razmotriti je li potreban pristanak u različitim situacijama	10 min.	pojedinačno/cije li razred
4. ZAVRŠNO	Najbolji savjeti (Razmišljanje i pisanje) Razmišljanje o lekciji i prilika za učenike da sami izrade svojih 5 najboljih savjeta koje bi trebali razmotriti prije objavljivanja podataka o sebi i drugima na mreži	10 minuta	pojedinačno
5. DODATAK	Viralna zaraza (debata) Rasprava za i protiv stvarnih primjera kada se fotografije i videozapis i podjele na mreži bez nečijeg pristanka i kada postanu viralni	Dodatno vrijeme za cijeli razred	

Uvod	Vaš izbor (glasajte i razgovarajte)
<p>Vaš izbor: zamolite učenike da odaberu jednu od dvije opcije iz sljedećih pitanja. Neka podignu ruke oni koji su za prvi izbor.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Snapchat ili Instagram • Igre ili MaxTV • Spotify ili Pinterest • Objavljivanje statusa ili objavljivanje fotografije • WhatsApp ili Facebook Messenger • Bez Wi-Fi veze tjedan dana ili bez prijatelja mjesec dana • Biti online 24 sata dnevno ili se 24 sata odmoriti bez interneta • Primati oglase namijenjene vama ili ih ne primati uopće • Imati ili nemati izbor <p>Lijepo je imati pravo izbora kako bi mogli izabrati što želimo i kako bi se osjećali važnima. Ali što se događa kada nemamo pravo izbora?</p> <p>Raspravite s grupom o sljedećim pitanjima:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Možete li se sjetiti bilo kakvih primjera kada ste imali osjećaj da niste imali pravo izbora on line? • Što se dogodilo? • Kako ste se osjećali? 	

Aktivnost 1	Razumijevanje pristanka
<p>Procitajte ili prikažite na ploči sljedeće događaje i zamolite grupu da u sebi promisli o tome kako je svaki primjer povezan.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Netko iz razreda je potajno snimio Petra Perića kad je jeo ručak i objavio je fotografiju na internetu. 2. Petrina prijateljica dodala ju je u veliki grupni razgovor s mnogo drugih ljudi iz različitih škola 3. Petar Perić je snimljen u pozadini videozapisa uživo 5. Petra je upravo primijetila neugodnu fotografiju sebe kao bebe na društvenim mrežama svog oca <p>Pitajte grupu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Je li netko uspio shvatiti što povezuje sve ove primjere? - sve su se te situacije dogodile bez dopuštenja / pristanka nekoga <p>Što je pristanak? Možemo li smisliti vlastitu definiciju?</p> <p>Zatražite od grupe da napiše definiciju pristanka.</p> <p>Zatim podijelite sljedeću definiciju:</p> <p>Pristanak - Dopuštenje da se nešto dogodi ili dogovor da se nešto učini. (<i>Oxford rječnik</i>)</p> <p>Pitajte grupu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Smatrate li da je traženje pristanka online važno? Zašto? • Smatrate li kako bi uvijek trebali tražiti pristanak prije objavljivanja nečega na internetu? <p>Online pristanak važan je jer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - može zaštititi privatnost - može spriječiti uznemiravanje ili vrijedanje nekoga - je odlika dobrog prijatelja 	

Aktivnost 2	Koliko načina...? (brze ideje)
<p>Ova brza vježba omogućuje učenicima da razmišljaju o načinima na koje mogu tražiti, dati ili odbiti pristanak na internetu.</p> <p>Zamolite učenike da pronađu što više različitih načina traženja, davanja i odbijanja pristanka putem interneta. Dajte im pet minuta vremena za izvršavanje zadatka i da smisle što više ideja u zadanom vremenu.</p> <p>Učenike možete grupirati u 3 skupine:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Skupina traži pristanak, 2. Skupina daje pristanak, 3. Skupina odbija pristanak. <p>učenici na papir trebaju napisati što više ideja za svaku opciju.</p> <p>Kada učenici završe aktivnost, obiđite grupe tražeći od njih povratnu informaciju o svakoj ideji pojedinačno. Možda ćete ih htjeti napisati na ploči kako bi ih svi mogli vidjeti. Objasnite grupi kako se često osjećamo prisiljenima objaviti nešto na internetu, a kako ponekad to možemo učiniti bez mnogo razmišljanja o tome što se dijeli i o kome se radi. Ponekad traženje pristanka ili reći ne nekome, može izgledati čudno i neugodno, ali postoji toliko različitih načina na koje to možemo učiniti. Svi bismo trebali imati više samopouzdanja u traženju, izgovaranju da ili ne i čitanju onoga što nam drugi ljudi govore o svojim izborima.</p>	
Aktivnost 3	Izraziti se (Moralni kompas)
<p>Ispišite znakove iz Dodatka 1 i stavite ih po prostoriji. Zamolite učenike da stanu u sredinu i objasnite da kada pročitate jedan od događaja, moraju se pomaknuti i stati uz znak za koji smatraju da je ispravna odluka.</p> <p>Kod svake odluke tražite povratnu informaciju od svake skupine, pitajući učenike da objasne zašto su donijeli svoju odluku.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Želite dodati bliskog prijatelja u grupni chat • Slikali ste smiješnu sliku susjedovog psa i želite to objaviti na internetu • Imate novog dečka / djevojku i želite promijeniti svoj status • Vidite nekoga tko spava u autobusu i želite snimiti fotografiju i podijeliti je na internetu • Želite podijeliti svoju lokaciju i označiti svoje prijatelje • Pronašli ste staru fotografiju sebe i vašeg brata/ sestre i želite je podijeliti na mreži • Želite svom prijatelju poželjeti sretan rođendan objavljuvajući na društvenim mrežama • Dobili ste fotografiju sebe i prijatelja i izgledate stvarno dobro na fotografiji, ali vaš prijatelj ne izgleda baš dobro, ali želiš fotografiju objaviti na mreži. • Na odmoru ste sa svojom obitelji i želite podijeliti fotografiju i označiti sve članove na njoj i objaviti lokaciju mjesta na kojem boravite <p>Ova aktivnost je osmišljena kako bi učenici mogli istražiti svoje granice za pristanak online unutar vlastitih prijateljstava, obitelji i zajednica. Učenici mogu shvatiti situacije vrlo različito i ova rasprava bi im trebala pomoći u istraživanju vlastitih moralnih stavova.</p>	

Aktivnost 4	Vrhunski savjeti (razmišljanje i pisanje)
Ova lekcija govori o tome kako možemo tražiti, dati i uskratiti pristanak. Vrijeme je da razmisle o tome što su naučili o pristanku i koje promjene mogu napraviti u budućnosti kao rezultat onoga što su naučili. Njihov je zadatak stvoriti 5 vlastitih najboljih savjeta koje treba razmotriti prije objavljivanja podataka o sebi i drugima na internetu.	

Dodatak 3 - Debata

Kad objava postane viralna (za one koji žele više)

Na poveznicu https://www.youtube.com/watch?v=Zti_I3IFyCw postoji kratki video koji je snimljen bez znanja osobe koja je snimana i objavljen na internetu. Vrlo brzo je postao viralan (rašireno na internetu) i promijenio je život toj osobi.

Ova aktivnost zahtjeva od učenika da raspravljaju o primjerima kada je nešto slučajno postalo viralno na mreži.

"ZA" - pozitivno je da je to postalo viralno. Pristanak nije bio potreban.

"PROTIV" - to ne bi trebalo biti viralno. Trebalo je imati pristanak

Izvor: www.saferinternet.org.uk

Pripremila i prilagodila: Agnes Jelačić

Tražim dopuštenje

#SaferInternetDay2019
www.saferinternetday.org.uk

Ponekad
tražim
dopuštenje

#SaferInternetDay2019
www.saferinternetday.org.uk

Ne tražim dopuštenje

#SaferInternetDay2019
www.saferinternetday.org.uk

